

Bijlage 1 De Lezing van Elly Singer

In de lezing van Elly Singer besteedde zij aandacht aan de rol van de leidster in het samenspel. Hieronder staat de inhoud van haar hand-out weergegeven.

Samenwerking

- Marietta Hannikainen (Finland)
- Kornelia Scheider (Duitsland)
- Universiteit Utrecht: Dorian de Haan, Nienke Bekkema, Amina Rourou
- Mutant, ontwikkeling van trainingen: Anke van Keulen
- Financiën: Van Leer Foundation, Kinderpostzegels, UU en UvA

Een eigentijdse pedagogiek voor de kinderopvang met als doelstellingen:

- Zorg (opvang) en opvoeding: 'educare'
- Passend bij 0- tot 4-jarigen
- Intensieve samenwerking met ouders
- Multiculturele achtergronden
- Anti'dotum tegen verschraving kinderwereld: creatieve en actieve leidsters!
- Groepsverband

Zij gaat hierbij uit van een sociaal- culturele benadering:

- Piaget, Vygotsky
- Kinderen leren actief in samenwerking met vertrouwde volwassenen
- Kinderen maken met elkaar een eigen 'kindercultuur',
- Ze maken daarbij gebruik van wat volwassenen aanreiken (culturele tools)
- Er zijn vele (culturele) wegen naar volwassenheid

Basis gedachte bij deze benadering is het handelend denken en voelen met anderen:

- De wereld begrijpen -> veiligheid
- Logica-in-actie: handelend denken
- Gedeelde wereld -> veiligheid
  - sociaal-emotionele verbondenheid;
  - co-constructie;
- Wederkerige handelingspatronen
- 'Agency': ervaren dat je invloed hebt

De rol van de leidster in het construeren van gedeelde logische wereld:

- Wederkerige handelingspatronen met individuele kinderen
- Kaders en structuur waarbinnen de kinderen ruimte krijgen
- Rituelen en handelingen om gevoel van gezamenlijkheid tussen kinderen te ondersteunen

Structuren en kaders die negatief werken:

- De leidsters leggen eenzijdig hun structuur op; er is geen ruimte voor co-constructie
- Routines worden saai: de wereld wordt te veilig en voorspelbaar
- Geen ruimte voor co-constructie tussen de kinderen onderling: 'peer culture'

Thema's onderzoek:

- Verschillen conflict oplossingsstrategieën tussen:
  - Jongens en meisjes
  - Etnische groepen
- Conflicten tussen oudere en jongere kinderen
- Overgang non-verbale -> verbale strategieën
- Rol van de leidsters
- Opvattingen van Autochtoon-, Marokkaans- en Antilliaans-Nederlandse moeders.

Preventie van overmaat aan conflicten:

- Stimuleren van een gevoel van gezamenlijkheid -> vergroot de motivatie om tot een gezamenlijke oplossing te komen.
- Reguleren op emotioneel niveau: grote opgewondenheid kan leiden tot escalatie.
- Alle kinderen veiligheid bieden; de leidsters is er voor alle kinderen

High power' interventies:

Leidster grijpt directief in om conflict op te lossen. Hierdoor kan de leidster ongewild het conflict versterken:

- Als ze één kind de schuld geeft
- Als ander kind zich oneerlijk behandeld voelt
- Als ze niet aansluit bij de logica-in-actie van de kinderen: verder gaan met hun spel en emotionele geborgenheid bij leidster

Bemiddelende leidsters:

- Richten zich op het hier-en-nu en het handelende denken van de kinderen
- Geven praktische aanwijzingen en hulp waardoor de kinderen zelf verder kunnen spelen
- Helpt kinderen om de relatie te herstellen na een ruzie: verzoenen!